

OPOZORILO: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Na podlagi osmega, devetega in enajstega odstavka 10. člena, drugega odstavka 11. člena, tretjega odstavka 14. člena, tretjega odstavka 14.a člena, petega odstavka 15. člena, petega odstavka 16. člena, dvanajstega odstavka 22. člena, desetega odstavka 23. člena in petega odstavka 36. člena Zakona o semenskem materialu kmetijskih rastlin (Uradni list RS, št. 58/02, 45/04 – ZdZPKG in 86/04) izdaja minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

P R A V I L N I K
o trženju semena oljnic in predivnic

(neuradno prečiščeno besedilo št. 2) ¹

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina pravilnika)

Ta pravilnik določa za posamezne vrste oljnic in predivnic kategorije semena ter za posamezno kategorijo zahteve za pridelavo, podrobnejši postopek uradne potrditve semena, zahteve glede sortne ali vrstne pristnosti in čistosti, zdravstvenega stanja in drugih meril kakovosti semena, zahteve glede pakiranja in označevanja, druge pogoje za trženje s semenom oljnic in predivnic ter postopek izvedbe naknadne kontrole semena v skladu z Direktivo Sveta 2002/57/ES z dne 13. junija 2002 o trženju semena oljnic in predivnic (UL L št. 193 z dne 20. 7. 2002, str. 74), zadnjič spremenjeno z Direktivo Komisije 2009/74/ES z dne 26. junija 2009 o spremembi direktiv Sveta 66/401/EGS, 66/402/EGS, 2002/55/ES in 2002/57/ES glede botaničnih imen rastlin, znanstvenih imen drugih organizmov in nekaterih prilog k direktivam 66/401/EGS, 66/402/EGS in 2002/57/ES zaradi novih znanstvenih in tehničnih dognanj (UL L št. 166 z dne 27. 6. 2009, str. 40).

2. člen

(vrste oljnic in predivnic)

Vrste oljnic in predivnic so:

- <i>Arachis hypogaea</i> L.	zemeljski orešek (arašid, kikiriki);
- <i>Brassica juncea</i> (L.) Czern.	sareptska gorjušica (rjava gorjušica);
- <i>Brassica napus</i> L. (partim)	navadna ogrščica;
- <i>Brassica nigra</i> (L.) W.D.J. Koch	črna gorjušica;
- <i>Brassica rapa</i> L. var. <i>silvestris</i> (Lam.) Briggs	oljna repica;

---

¹ Neuradno prečiščeno besedilo Pravilnika o trženju semena oljnic in predivnic povzema določbe:

- Pravilnika o trženju semena oljnic in predivnic ([Uradni list RS, št. 8/05](#), veljavnost od 29. januarja 2005) in
- Pravilnika o spremembah Pravilnika o trženju semena oljnic in predivnic ([Uradni list RS, št. 100/05](#), veljavnost od 11. novembra 2005)
- Pravilnika o dopolnitvah Pravilnika o trženju semena oljnic in predivnic ([Uradni list RS, št. 1/09](#), veljavnost od 10. januarja 2009)
- Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o trženju semena oljnic in predivnic ([Uradni list RS, št. 38/2010](#), veljavnost od 15. maja 2010)

- <i>Cannabis sativa</i> L.	navadna konoplja;
- <i>Carthamus tinctorius</i> L.	barvilni rumenik;
- <i>Carum carvi</i> L.	navadna kumina;
- <i>Glycine max</i> (L.) Merrill	navadna soja;
- <i>Gossypium</i> spp.	bombaževец;
- <i>Helianthus annuus</i> L.	sončnica;
- <i>Linum usitatissimum</i> L.	navadni lan;
- <i>Papaver somniferum</i> L.	vrtni mak;
- <i>Sinapis alba</i> L.	bela gorjušica.

3. člen

(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo naslednji pomen:

1. žlahtniteljevo seme pridelava žlahtnitelj oziroma vzdrževalec sorte ali je pridelano v njegovem imenu in na njegov račun ter je namenjeno pridelavi predosnovnega semena ali osnovnega semena;
2. nedokončno potrjeno seme je pridelano oziroma požeto seme katerekoli kategorije, za katerega je bilo v postopku uradne potrditve uradno ugotovljeno, da izpolnjuje zahteve iz priloge 1, ki je sestavni del tega pravilnika;
3. organ za potrjevanje je pravna ali fizična oseba, ki mu je dodeljeno javno pooblastilo v skladu z zakonom, ki ureja semenski material kmetijskih rastlin;
4. pregledniki, vzorčevalci in laboratoriji pod uradnim nadzorom so fizične ali pravne osebe, ki izpolnjujejo predpisane pogoje in so v skladu z zakonom, ki ureja semenski material kmetijskih rastlin, imenovane za opravljanje pregledov pod uradnim nadzorom, opravljanje vzorčenj pod uradnim nadzorom ter za opravljanje testiranja semenskega materiala pod uradnim nadzorom;
5. poljski pregled je del postopka uradne potrditve, s katerim pooblaščenim strokovnim delavcem organa za potrjevanje oziroma pregledniki ugotavljajo, ali semenski posevek oljnic in predivnic izpolnjuje predpisane zahteve;
6. tujeprašna sorta je skupina požlahtnjenih rastlin, ki se jasno razlikuje od drugih sort po katerikoli lastnosti in pri razmnoževanju te lastnosti ohranja. Pri pridelavi semena se rastline posamezne sorte med seboj prosto oprašujejo;
7. sestavljena sorta pomeni združitev certificiranega semena točno določenega od opraševalca odvisnega hibrida s certificiranim semenom enega ali več točno določenih opraševalcev in mehansko zmešanega v razmerjih, ki jih skupno določijo odgovorne osebe za vzdrževanje teh starševskih komponent, potem ko je bila takšna kombinacija uradno sporočena organu za potrjevanje;
8. od opraševalca odvisen hibrid je moško sterilna komponenta v sestavljeni sorti (ženska komponenta);
9. opraševalec je komponenta v sestavljeni sorti, ki praši cvetni prah (moška komponenta);
10. starševska komponenta je najmanjša enota, ki jo žlahtnitelj uporablja za vzdrževanje svoje sorte in iz katere je skozi eno ali več generacij pridelano vse seme te sorte;
11. samooplodna linija je dovolj izenačena in nespremenljiva linija, pridobljena z umetno samooplodnjo, združeno z odbiro v več zaporednih generacijah ali z enakovrednimi metodami;
12. hibridne sorte so:

- dvolinijski hibrid je neposredno potomstvo križanja dveh samooplodnih linij, kakor ga je določil žlahtnitelj z navedbo linij;
- trilinijski hibrid je neposredno potomstvo križanja med somooplodno linijo in dvolinijskim hibridom, kakor ga je določil žlahtnitelj;
- štirilinijski hibrid je neposredno potomstvo križanja dveh dvolinijskih hibridov, kakor ga je določil žlahtnitelj z navedbo linij;

13. sterilnost je stopnja moške sterilnosti ženske starševske komponente;

14. hibridnost je delež hibridnosti v semenu, vključno s hibridi prve generacije (F1), ki ne pripadajo hibridni sorti, razen semena iz samooplodnje in semena drugih sort;

15. majhno pakiranje je pakiranje semena oljnic in predivnic kategorije certificirano seme, certificirano seme prve množitve, certificirano seme druge množitve, certificirano seme tretje množitve ali trgovsko seme, namenjeno trženju na območju Republike Slovenije, do največje skupne mase pakiranja 2 kg.

4. člen

(kategorije semena)

Seme posameznih vrst oljnic in predivnic se sme tržiti samo v naslednjih kategorijah:

a) osnovno seme, razen hibridnih sort, če:

- ga je pridelal vzdrževalec sorte ali je pridelano v njegovem imenu in na njegov račun neposredno iz žlahtniteljevega semena ali iz predosnovnega semena v skladu s priznanimi postopki za vzdrževanje sorte,
- je namenjeno pridelavi semena kategorije certificirano seme ali kategorij certificirano seme prve množitve, certificirano seme druge množitve ali certificirano seme tretje množitve,
- ustreza zahtevam glede kakovosti in drugim zahtevam za osnovno seme iz priloge 1 in priloge 2, ki je sestavni del tega pravilnika,
- je bilo v postopku uradne potrditve z uradnim pregledom organa za potrjevanje oziroma pri ugotavljanju izpolnjevanja zahtev iz priloge 2 z uradnim pregledom organa za potrjevanje ali pregledom preglednika, vzorčevalca ali laboratorija pod uradnim nadzorom ugotovljeno, da so izpolnjene zahteve iz te točke;

b) osnovno seme hibridnih sort:

1. osnovno seme samooplodnih linij je seme, ki:

- ustreza zahtevam glede kakovosti in drugim zahtevam za osnovno seme iz priloge 1 in 2,
- je bilo v postopku uradne potrditve z uradnim pregledom organa za potrjevanje oziroma pri ugotavljanju izpolnjevanja zahtev iz priloge 2 z uradnim pregledom organa za potrjevanje ali pregledom preglednika, vzorčevalca ali laboratorija pod uradnim nadzorom ugotovljeno, da so izpolnjene zahteve iz te točke;

2. osnovno seme dvolinijskih hibridov je seme, ki:

- je namenjeno pridelavi trilinijskih hibridov ali štirilinijskih hibridov,
- ustreza zahtevam glede kakovosti in drugim zahtevam za osnovno seme iz priloge 1 in 2,
- je bilo v postopku uradne potrditve z uradnim pregledom organa za potrjevanje oziroma pri ugotavljanju izpolnjevanja zahtev iz priloge 2 z uradnim pregledom

organa za potrjevanje ali pregledom preglednika, vzorčevalca ali laboratorija pod uradnim nadzorom ugotovljeno, da so izpolnjene zahteve iz te točke;

c) certificirano seme sareptske gorjušice, navadne ogrščice, črne gorjušice, oljne repice, dvodomne navadne konoplje, barvilnega rumenika, navadne kumine, sončnice, vrtnega maka in bele gorjušice, če:

- je pridelano neposredno iz osnovnega semena ali, če vzdrževalec oziroma žlahtnitelj to zahteva, iz predosnovnega semena in je bilo z uradnim pregledom organa za potrjevanje ugotovljeno, da predosnovno seme izpolnjuje zahteve za osnovno seme iz priloge 1 in 2,
- je namenjeno za setev za pridelavo kmetijskih rastlin,
- ustreza zahtevam glede kakovosti in drugim zahtevam za certificirano seme iz priloge 1 in 2,
- je bilo v postopku uradne potrditve z uradnim pregledom organa za potrjevanje ugotovljeno, da izpolnjuje zahteve iz te točke oziroma je preglednik, vzorčevalec ali laboratorij pod uradnim nadzorom s pregledom ugotovil, da so izpolnjene zahteve iz te točke;

d) certificirano seme prve množitve zemeljskega oreška, enodomne navadne konoplje, navadnega lanu, bombaževca in navadne soje, če:

- je pridelano neposredno iz osnovnega semena ali, če vzdrževalec oziroma žlahtnitelj to zahteva, iz predosnovnega semena in je bilo z uradnim pregledom organa za potrjevanje ugotovljeno, da predosnovno seme izpolnjuje zahteve za osnovno seme iz priloge 1 in 2,
- je namenjeno pridelavi semena kategorije certificirano seme druge množitve, certificirano seme tretje množitve oziroma za setev za pridelavo kmetijskih rastlin,
- ustreza zahtevam glede kakovosti in drugim zahtevam za certificirano seme prve množitve iz priloge 1 in 2,
- je bilo v postopku uradne potrditve z uradnim pregledom organa za potrjevanje ugotovljeno, da izpolnjuje zahteve iz te točke oziroma je preglednik, vzorčevalec ali laboratorij pod uradnim nadzorom s pregledom ugotovil, da so izpolnjene zahteve iz te točke;

e) certificirano seme druge množitve zemeljskega oreška, navadnega lanu, bombaževca in navadne soje, če:

- je pridelano neposredno iz osnovnega semena, certificiranega semena prve množitve ali, če vzdrževalec oziroma žlahtnitelj to zahteva, iz predosnovnega semena in je bilo z uradnim pregledom organa za potrjevanje ugotovljeno, da predosnovno seme izpolnjuje zahteve za osnovno seme iz priloge 1 in 2,
- je namenjeno za setev za pridelavo kmetijskih rastlin oziroma za pridelavo semena kategorije certificirano seme tretje množitve,
- ustreza zahtevam glede kakovosti in drugim zahtevam za certificirano seme druge množitve iz priloge 1 in 2,
- je bilo v postopku uradne potrditve z uradnim pregledom organa za potrjevanje ugotovljeno, da izpolnjuje zahteve iz te točke oziroma je preglednik, vzorčevalec ali laboratorij pod uradnim nadzorom s pregledom ugotovil, da so izpolnjene zahteve iz te točke;

f) certificirano seme druge množitve enodomne navadne konoplje, če:

- je pridelano neposredno iz certificiranega semena prve množitve iz posevka, ki je bil posebej zasnovan in uradno pregledan za pridelavo certificiranega semena druge množitve,
- je namenjeno za setev za pridelavo konoplje za spravilo ob cvetenju,
- ustreza zahtevam glede kakovosti in drugim zahtevam za certificirano seme druge množitve iz priloge 1 in 2,
- je bilo v postopku uradne potrditve z uradnim pregledom organa za potrjevanje ugotovljeno, da izpolnjuje zahteve iz te točke oziroma je preglednik, vzorčevalec ali laboratorij pod uradnim nadzorom s pregledom ugotovil, da so izpolnjene zahteve iz te točke;

g) certificirano seme tretje množitve navadnega lanu, če:

- je pridelano neposredno iz osnovnega semena, certificiranega semena prve množitve, certificiranega semena druge množitve ali, če vzdrževalec oziroma žlahtnitelj to zahteva, iz predosnovnega semena in je bilo z uradnim pregledom organa za potrjevanje ugotovljeno, da predosnovno seme izpolnjuje zahteve za osnovno seme iz priloge 1 in 2,
- je namenjeno za setev za pridelavo lanu,
- ustreza zahtevam glede kakovosti in drugim zahtevam za certificirano seme tretje množitve iz priloge 1 in 2,
- je bilo v postopku uradne potrditve z uradnim pregledom organa za potrjevanje ugotovljeno, da izpolnjuje zahteve iz te točke oziroma je preglednik, vzorčevalec ali laboratorij pod uradnim nadzorom s pregledom ugotovil, da so izpolnjene zahteve iz te točke;

h) trgovsko seme črne gorjušice, če:

- je pridelano v imenu in na račun dobavitelja,
- je vrstno pristno,
- je namenjeno za setev za pridelavo kmetijskih rastlin,
- ustreza zahtevam glede kakovosti za kategorijo trgovsko seme iz priloge 2,
- je bilo v postopku uradne potrditve z uradnim pregledom organa za potrjevanje ugotovljeno, da izpolnjuje zahteve iz te točke oziroma je preglednik, vzorčevalec ali laboratorij pod uradnim nadzorom s pregledom ugotovil, da so izpolnjene zahteve iz te točke.

5. člen

(trženje predosnovnega semena in nedokončno potrjenega semena)

(1) Ne glede na določbe prejšnjega člena se dovoli tudi trženje:

a) predosnovnega semena, če:

- je organ za potrjevanje z uradnim pregledom ugotovil, da predosnovno seme izpolnjuje zahteve za potrjevanje osnovnega semena iz priloge 1 in 2;
- je seme pakirano in izvorno zaprto v skladu z določbami tega pravilnika in
- so pakiranja označena z uradno etiketo, na kateri so navedeni podatki iz 1. točke priloge 4, ki je sestavni del tega pravilnika;

b) ne dokončno potrjenega semena, ki se trži z namenom priprave za trg in je označeno v skladu z določbami tega pravilnika.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega člena se dovoli tudi trženje semena oljnic in predivnic v

obliki sestavljene sorte. Seme ženskih in moških komponent mora biti obdano z različnimi barvami.

6. člen

(izjema glede kalivosti)

(1) Ne glede na določbe 4. in 5. člena tega pravilnika se uradno potrdi in dovoli trženje semena kategorije predosnovno seme in osnovno seme tudi, če ne izpolnjuje zahtev glede kalivosti iz priloge 2.

(2) Ne glede na določbe 4. člena tega pravilnika se uradno potrdi in dovoli trženje do prvega prejemnika semena kategorij osnovno seme, certificirano seme, certificirano seme prve množitve, certificirano seme druge množitve in trgovsko seme, kljub temu, da uradni pregled, s katerim se ugotavlja, ali seme ustreza zahtevam za kalivost iz priloge 2, še ni končan.

(3) V primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena izda organ za potrjevanje etikete ali potrdila iz 20. člena tega pravilnika le ob predložitvi začasnega poročila o analizi kakovosti semena in navedbi imena ter naslova prvega prejemnika semena.

(4) Pakiranje semena iz prvega odstavka tega člena mora dobavitelj označiti z dodatno etiketo, ki vsebuje naslednje podatke:

- dejansko kalivost semena,
- osebno ime in naslov stalnega ali začasnega prebivališča ali firmo in sedež dobavitelja ter
- številko partije semena.

(5) Določbe tega člena se ne uporabljajo za seme, uvoženo iz tretjih držav.

7. člen

(sortna lista)

(1) Uradna potrditev in trženje sta dovoljena samo za tiste sorte oljnic in predivnic, ki izpolnjujejo zahteve za vpis in so vpisane v sortno listo v skladu s predpisom, ki ureja postopek vpisa sort v sortno listo in vodenje sortne liste, ali so vpisane v skupni katalog sort poljščin v skladu z Direktivo Sveta 2002/53/ES z dne 13. junija 2002 o skupnem katalogu sort poljščin (UL L št. 193 z dne 20. 7. 2002, str. 1) oziroma je za sorte v skladu s predpisi Skupnosti dovoljeno trženje semena na skupnem trgu.

(2) Za seme sort oljnic in predivnic, ki so v postopku vpisa v sortno listo, se dovoli uradna potrditev oziroma trženje semena v skladu z Odločbo Komisije 2004/842/ES z dne 1. decembra 2004 o pravilih za izvajanje, po katerih lahko države članice dovolijo dajanje v promet semena tistih sort, za katere je bila vložena prošnja za vpis v nacionalni katalog sort poljščin ali zelenjadnic (UL L št. 362 z dne 9. 12. 2004, str. 21). Dovoljenje za uradno potrditev oziroma trženje semena izda Fitosanitarna uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Uprava).

(3) Za vse druge sorte oljnic in zelenjadnic, ki ne izpolnjujejo zahtev iz prvega in drugega odstavka tega člena, mora dobavitelj predhodno pridobiti dovoljenje Uprave.

(4) Uprava izda dobavitelju dovoljenje, da se sme sorto, ki ni vpisana v sortno listo, vključiti v postopek potrjevanja semena, če gre za razmnoževanje semena in dobavitelj izkaže, da bo pridelano seme v celoti izvozil.

II. PRIDELOVANJE SEMENA

8. člen

(prijava semenskega posevka)

(1) Dobavitelj prijavi seme v uradno potrditev organu za potrjevanje na prijavi, ki jo pridobi pri organu za potrjevanje. Prijava vsebuje najmanj naslednje podatke o:

- dobavitelju: osebno ime in naslov stalnega ali začasnega prebivališča ali firmo in sedež dobavitelja ter njegovo neponovljivo registrsko številko,
- pridelovalcu, kadar le-ta prideluje seme v imenu in na račun dobavitelja: osebno ime, naslov stalnega ali začasnega prebivališča ali firmo in sedež pridelovalca,
- mestu pridelave,
- zemljiščih, na katerih je semenski posevek: površina in parcelna številka (katastrska številka) ter ledinsko ime zemljišča,
- predhodnih posevkih kmetijskih rastlin na zemljišču,
- poreklu uporabljenega semena za zasnovo semenskega posevka,
- datumu setve,
- količini posejanega semena.

(2) Dobavitelj mora prijavi priložiti kopije dokumentov, ki dokazujejo poreklo uporabljenega semena. Če dobavitelj uporabi seme, ki ga je pridelal sam, zadostuje kopija uradnega potrdila o ne dokončni potrditvi semena, ki ga organ za potrjevanje izda v skladu s 15. členom tega pravilnika.

(3) Rok za prijavo semena v uradno potrditev je za vsako leto:

- do 31. marca za ozimna sorte oljnic in predivnic in
- do 15. aprila za jare sorte oljnic in predivnic.

(4) Organ za potrjevanje obvesti pristojno inšpekcijo in Upravo o prejetih prijavah semena v uradno potrditev.

9. člen

(vrstenje predhodnih posevkov)

(1) Zemljišče je primerno za pridelovanje semenskega posevka posamezne vrste oziroma sorte oljnic in predivnic, če na njem ni samosevnih rastlin.

(2) Pri pridelavi hibridnih sort navadne ogrščice mora biti semenski posevek zasnovan na zemljišču, na katerem vsaj pet let ni bilo posevka rastlin iz družine križnic (Cruciferae).

10. člen

(izolacija)

(1) Semenski posevek oljnic in predivnic mora biti oddaljen od vseh drugih posevkov in virov cvetnega prahu, ki bi lahko nezaželeno opraševali semenski posevek.

(2) Podrobnejše zahteve za izolacijo semenskih posevkov oljnic so navedene v prilogi 1.

11. člen
(zapleveljenost)

Če organ za potrjevanje ugotovi, da je semenski posevek tako močno zapleveljen, da ni mogoče pridelati semena, ki bi ustrezal zahtevam iz tega pravilnika, zavrne uradno potrditev. Največje dovoljeno število rastlin posameznih vrst plevelov na kontrolno enoto je navedeno v metodah za potrjevanje semenskega materiala, ki jih sprejme Uprava, kjer so tudi dosegljive.

12. člen
(zdravstveno stanje)

(1) Zahteve za zdravstveno stanje semena so navedene v prilogi 2 ter v metodah iz prejšnjega člena.

(2) Poleg zahtev, predpisanih s tem pravilnikom, mora seme glede zdravstvenega stanja izpolnjevati tudi zahteve v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstveno varstvo rastlin.

13. člen
(sortna pristnost in čistost)

(1) Semenski posevek mora glede sortne pristnosti in sortne čistosti, oziroma pri kategoriji semena trgovsko seme glede vrstne pristnosti in vrstne čistosti, izpolnjevati zahteve iz priloge 1 in 2.

(2) Določba prejšnjega odstavka se uporablja tudi za seme samooplodnih linij.

(3) Pri semenu hibridnih sort se sortna pristnost in čistost nanaša tudi na lastnosti starševskih komponent, vključno z moško sterilnostjo in obnovo fertilitnosti.

14. člen
(poljski pregledi)

(1) Po prejemu prijave iz 8. člena tega pravilnika se opravijo poljski pregledi semenskega posevka. Poljske preglede pridelave osnovnega semena opravi organ za potrjevanje. Poljske preglede pridelave certificiranega semena opravi organ za potrjevanje ali preglednik pod uradnim nadzorom. Poljske preglede se opravlja v taki razvojni fazi semenskega posevka, da je omogočena natančna presoja izpolnjevanja predpisanih zahtev.

(2) Pri vseh vrstah oljnic in predivnic morata biti opravljena najmanj dva poljska pregleda vsakega semenskega posevka. Izjema so semenski posevki hibridnih sort navadne ogrščice in semenski posevki hibridnih sort bombaževca.

(3) V semenskih posevkih, namenjenih pridelavi hibridnih sort navadne ogrščice, je treba opraviti najmanj tri poljske preglede. Prvi poljski pregled se opravi pred cvetenjem, drugi v začetku cvetenja in tretji na koncu cvetenja.

(4) V semenskih posevkih, namenjenih pridelavi hibridnih sort bombaževca vrste *Gossypium hirsutum* in *Gossypim barbadense*, je treba opraviti najmanj tri poljske preglede. Prvi poljski pregled se opravi v začetku cvetenja, drugi pred koncem cvetenja in tretji na koncu cvetenja opraševalskih starševskih rastlin.

(5) Velikost, število in razporeditev kontrolnih enot, na katerih se opravlja poljski pregled, ter

podrobnejši način opravljanja poljskih pregledov so navedeni v metodah iz 11. člena tega pravilnika.

(6) Poleg metod iz prejšnjega odstavka se za poljske preglede na zahtevo pridelovalca uporabljajo tudi metode Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (v nadaljnjem besedilu: OECD sheme).

15. člen

(potrdilo o nedokončni potrditvi semena)

(1) Organ za potrjevanje oziroma preglednik pod uradnim nadzorom po končanem zadnjem poljskem pregledu semena iz prejšnjega člena sestavi zapisnik.

(2) Če je s poljskimi pregledi ugotovljeno, da semenski posevek izpolnjuje zahteve, določene s tem pravilnikom, organ za potrjevanje na zahtevo dobavitelja izda potrdilo o nedokončni potrditvi semena oljnic in predivnic, ki mora vsebovati podatke iz priloge 4.

16. člen

(dokončna potrditev semena)

(1) Organ za potrjevanje dobavitelju dokončno uradno potrdi kot certificirano seme oljnic in predivnic, seme, ki:

- je pridelano neposredno iz osnovnega semena ali iz certificiranega semena prve množitve, ki je bilo uradno potrjeno v državi članici Evropske unije ali v tretji državi, ki ji je priznana enakovrednost v skladu s predpisi Evropske unije, ali
- je pridelano neposredno iz oplodnje med osnovnim semenom, ki je bilo uradno potrjeno v državi članici Evropske unije, in osnovnim semenom, ki je bilo uradno potrjeno v tretji državi, ki ji je priznana enakovrednost v skladu s predpisi Evropske unije, in je bilo požeto v drugi državi članici Evropske unije ali v tretji državi, če je bilo v državi članici Evropske unije ali v tretji državi predhodno uradno potrjeno kot ne dokončno potrjeno seme.

(2) Organ za potrjevanje na zahtevo dobavitelja seme iz prejšnjega odstavka dokončno uradno potrdi v ustrezno kategorijo v skladu s 4. členom tega pravilnika, če je bil za navedeno seme opravljen poljski pregled, če seme izpolnjuje zahteve za ustrezno kategorijo semena iz priloge 1 in če je bilo z uradnim pregledom ugotovljeno, da so izpolnjene zahteve iz priloge 2 za isto kategorijo.

III. PRIPRAVA SEMENA ZA TRG

17. člen

(partija in vzorčenje semena)

(1) Dobavitelj prijavi vzorčenje in pakiranje semena na posebni prijavi, ki jo pridobi pri organu za potrjevanje. Prijava vsebuje najmanj naslednje podatke o:

- dobavitelju: osebno ime, naslov stalnega ali začasnega prebivališča ali firmo in sedež dobavitelja ter njegovo neponovljivo registrsko številko,
- mestu vzorčenja semena,
- vrsti, sorti in kategoriji semena oljnic in predivnic,
- partiji semena, ki se vzorči,

- količini semena in načinu pakiranja.

(2) Vzorci se za analizo kakovosti semena v postopku uradne potrditve in za trgovsko seme odvzamejo iz homogenih partij. Največja dovoljena velikost partije in velikost vzorcev sta navedeni v prilogi 3, ki je sestavni del tega pravilnika.

(3) Vzorce za analizo kakovosti semena uradno odvzame organ za potrjevanje oziroma vzorčevalec pod uradnim nadzorom iz še ne pakirane in ne zaprte homogene partije semena, ki jo po odvzemu vzorca zapečati. Če je seme že zaprto in označeno pod uradnim nadzorom, se vzorci za analizo kakovosti semena odvzamejo iz že zapakirane partije semena.

(4) Organu za potrjevanje mora biti omogočen dostop do vsake enote pakiranja partije semena.

(5) Za vzorčenje semena in opravljanje analiz kakovosti se uporabljajo metode Mednarodne zveze za testiranje semena (ISTA), ki so dostopne na Upravi.

18. člen

(analiza kakovosti)

Organ za potrjevanje seme dokončno uradno potrdi, če na podlagi analiz iz prejšnjega člena, ki jih je opravil sam ali imenovani laboratoriji pod uradnim nadzorom, ugotovi, da seme glede kakovosti izpolnjuje zahteve iz priloge 2.

19. člen

(osnovne zahteve za trženje semena)

(1) Osnovno seme, certificirano seme vseh kategorij in trgovsko seme se sme tržiti le v dovolj homogenih partijah in zaprtih pakiranjih, ki imajo v skladu z 20., 21., 22. in 23. členom tega pravilnika ustrezen sistem zapiranja in označevanja.

(2) Seme je lahko tretirano samo s fitofarmaceutskim sredstvom (v nadaljevanju: FFS), ki je registrirano za tretiranje semena najmanj v eni od držav članic Evropske unije. Seme mora biti tretirano kot to določa navodilo za uporabo FFS, ki je v skladu z odločbo o registraciji tega FFS, tako da pri setvi oziroma rokovanju s tretiranim semenom ne pride do nesprejemljivega tveganja za ljudi in živali.

20. člen

(uradne etikete, etikete dobavitelja in OECD etikete)

(1) Seme, ki se trži, mora biti označeno z uradnimi etiketami. Organ za potrjevanje izda uradne etikete samo za partijo semena, ki izpolnjuje zahteve iz tega pravilnika.

(2) Uradne etikete so:

- bele barve z vijoličasto diagonalno črto za predosnovno seme,
- bele barve za osnovno seme,
- modre barve za certificirano seme in certificirano seme prve množitve,
- rdeče barve za certificirano seme druge množitve in certificirano seme tretje množitve,
- modre barve z zeleno diagonalno črto za certificirano seme sestavljene sorte,
- rjave barve za trgovsko seme,
- sive barve za ne dokončno potrjeno seme,
- oranžne barve za seme sort, ki so v postopku vpisa v sortno listo.

(3) Uradne etikete so označene s serijskimi številkami. Najmanjša velikost uradne etikete je 110 mm x 67 mm.

(4) Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena se majhna pakiranja semena lahko označijo z etiketo dobavitelja. Barva etikete dobavitelja za posamezno kategorijo semena je enaka kot barva uradne etikete iz drugega odstavka tega člena. Organ za potrjevanje pred prvo uporabo preveri vsebino in obliko etikete dobavitelja.

(5) Organ za potrjevanje izda za vsako partijo semena tudi potrdilo o uradni potrditvi semena, ki vsebuje najmanj podatke, ki so navedeni na uradni etiketi.

(6) Na posebno zahtevo dobavitelja in če so izpolnjene zahteve v skladu z OECD shemami potrjevanja, izda organ za potrjevanje OECD etikete in OECD certifikat o sortni pristnosti in čistosti.

(7) Podatki, ki morajo biti natisnjeni na etiketah, so navedeni v prilogi 4.

21. člen

(pakiranje in zapiranje)

(1) Pakiranja osnovnega semena, certificiranega semena in trgovskega semena, razen majhnih pakiranj, so uradno izvirno zaprta ali izvirno zaprta pod uradnim nadzorom tako, da jih ni mogoče odpreti brez poškodbe sistema zapiranja ali poškodbe na uradni etiketi ali na pakiranju.

(2) Sistem zapiranja (razen pri majhnih pakiranjih) sestavlja uradna etiketa ali pritrditev uradne plombe, da se zagotovi izvirnost zapiranja. Izvirnost zapiranja je zagotovljena tudi z uporabo drugačnega sistema zapiranja, ki ga ni mogoče ponovno uporabiti.

(3) Pakiranj (razen majhnih pakiranj) se ne sme ponovno zapreti, razen uradno ali pod uradnim nadzorom. Če so pakiranja ponovno zaprta, morata biti datum ponovnega zapiranja in organ za potrjevanje navedena na uradni etiketi.

(4) Majhna pakiranja se zapirajo tako, da je onemogočeno njihovo odpiranje brez poškodbe sistema zapiranja ali poškodbe na etiketi ali na pakiranju.

(5) Veljavnost etiket oziroma potrdila o uradni potrditvi semena je do konca naslednje setvene sezone.

(6) Po izteku roka iz prejšnjega odstavka organ za potrjevanje na zahtevo dobavitelja opravi ponovno analizo kakovosti semena (najmanj glede kalivosti) in seme, če še izpolnjuje predpisane zahteve, dodatno označi v skladu s prilogo 4.

22. člen

(zapiranje in označevanje pod uradnim nadzorom)

(1) Ne glede na prvi odstavek prejšnjega člena lahko organ za potrjevanje dovoli dobavitelju, da sam izvirno zapre in označi pakiranje semena z uradnimi etiketami, če dobavitelj zagotovi strokovno usposobljeno osebo, ki bo za označevanje semena z uradnimi etiketami odgovorna neposredno organu za potrjevanje.

(2) Organ za potrjevanje izda dobavitelju na njegovo zahtevo dovoljenje iz prejšnjega odstavka za tekoče leto, če izpolnjuje zahteve iz prejšnjega odstavka.

(3) Pri dobaviteljih, ki imajo dovoljenje iz prejšnjega odstavka, organ za potrjevanje zagotovi uradni nadzor nad izvirnim zapiranjem in označevanjem semena z uradnimi etiketami tako, da strokovni delavec organa za potrjevanje neposredno nadzira uradno označevanje semena pri najmanj 5% partij semena.

23. člen (označevanje)

(1) Pakiranje osnovnega semena, certificiranega semena in trgovskega semena, razen majhnih pakiranj, mora biti označeno tako, da ima na zunanji strani pritrjeno uradno etiketo, ki še ni bila uporabljena. Če se uporabi uradna etiketa z luknjo za vrstico, je treba njeno pritrnitev zavarovati z uradno plombo.

(2) Dovoljena je uporaba uradnih samolepilnih etiket, ki morajo biti pritrjene tako, da njihova odstranitev ali zamenjava ni možna brez vidne poškodbe etikete ali pakiranja.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena organ za potrjevanje dovoli tiskanje predpisanih podatkov neposredno na pakiranja semena oljnic in predivnic vseh kategorij osnovnega semena in certificiranega semena, če:

- so predpisani podatki za uradno etiketo neizbrisno natisnjeni ali žigosani na pakiranju;
- sta razporeditev in barva tiska ali štampljke v skladu z barvo in obliko za uradno etiketo;
- so na vsako pakiranje poleg s tem pravilnikom predpisanih podatkov neizbrisno natisnjene ali žigosane uradno dodeljene individualne serijske številke, ki jih mora izdelovalec pakiranj sporočiti organu za potrjevanje, vključno z natančno količino pakiranj.

(4) Organ za potrjevanje vodi evidenco o količinah semena, označenega na način iz prejšnjega odstavka.

(5) Vsako pakiranje mora vsebovati kartonček iste barve kot je uradna etiketa, na njem pa morajo biti navedeni najmanj podatki iz druge, tretje, četrte, pete in sedme alineje 2. točke priloge 4. Kartonček je izdelan tako, da ga ni mogoče zamenjati z uradno etiketo. Kartonček ni potreben, če so podatki neizbrisno natisnjeni na pakiranju ali če je uporabljena samolepilna etiketa ali etiketa iz materiala, ki se ne trga.

(6) Seme oljnic in predivnic, ki ne izpolnjuje vseh zahtev glede kakovosti iz tega pravilnika ali če sorta ni vpisana v sortno listo in se trži z dovoljenjem Uprave po predhodnem dovoljenju pristojnega organa Skupnosti, se označi na naslednji način:

- pakiranje semena oljnic in predivnic, ki ne izpolnjuje vseh zahtev glede kakovosti iz tega pravilnika, mora biti označeno z etiketo za ustrezno kategorijo semena;
- pakiranje semena oljnic in predivnic, katerih sorta ni vpisana v sortno listo, mora biti označeno z etiketo rjave barve;
- pakiranja semena iz prve in druge alineje tega odstavka morajo biti dodatno označena z navedbo: »Seme ne izpolnjuje predpisanih zahtev za kategorijo«.

(7) Majhna pakiranja imajo na zunanji strani pakiranja etiketo dobavitelja, na kateri so

natisnjeni ali žigosani predpisani podatki. Pri prozornih pakiranjih je ta etiketa lahko na notranji strani, pod pogojem, da je etiketa kljub temu jasno vidna in čitljiva.

(8) Vsako pakiranje tretiranega semena mora biti označeno v skladu s prvim odstavkom tega člena in dodatno označeno z etiketo, na kateri se navede:

- imena aktivnih snovi, ki jih vsebuje FFS, s katerim je bilo seme tretirano,
- uporabljen odmerek FFS na semensko enoto oziroma na enoto mase semena,
- naslednja obvezna opozorila za uporabnika tretiranega semena:
»Setev izvesti v skladu z dobro kmetijsko prakso na način, ki preprečuje morebitno zanašanje FFS s semena na sosednje parcele ob upoštevanju hitrosti in smeri vetra. Tretiranega semena se ne sme uporabljati za prehrano, krmo in industrijsko pridelavo.«.

(9) Če je z odločbo o registraciji FFS predpisana uporaba osebne zaščitne opreme, je treba na etiketi poleg navedb iz prejšnjega odstavka navesti tudi, katero zaščitno opremo je treba uporabiti.

IV. TRŽENJE

24. člen

(seme za ekološko pridelavo)

(1) Seme za ekološko pridelavo kmetijskih rastlin mora poleg zahtev iz tega pravilnika izpolnjevati tudi posebne zahteve, določene s predpisi, ki urejajo ekološko pridelavo kmetijskih rastlin.

(2) Pri semenu iz prejšnjega odstavka je na uradni etiketi ali na etiketi dobavitelja dodana oznaka »Ekološko pridelano«.

25. člen

(evidenca uvoženega semena)

Uprava vodi evidenco uvoženega semena oljnic in predivnic na podlagi kopije odločbe fitosanitarnega inšpektorja o dovolitvi uvoza semena. Za vsako uvoženo partijo semena z maso, večjo od 2 kg, vodi Uprava evidenco, ki vsebuje najmanj naslednje podatke o:

- vrsti,
- sorti,
- kategoriji,
- državi pridelave semena in organu za potrjevanje,
- državi izvoznici,
- uvozniku,
- količini semena.

26. člen

(naknadna kontrola)

(1) Za preverjanje skladnosti semena, ki se uradno potrdi oziroma trži na območju Republike Slovenije, z zahtevami iz tega pravilnika, organ za potrjevanje oziroma pristojni inšpektor uradno odvzame vzorce za naknadno kontrolo sortne ali vrstne pristnosti in čistosti ter zdravstvenega stanja.

(2) Organ za potrjevanje odvzame vzorce:

- od vseh partij semena kategorije certificirano seme prve množitve, če je namenjeno pridelavi semena, in od vseh partij predosnovnega semena ter osnovnega semena,
- od določenega deleža partij kategorije certificirano seme prve množitve, če je namenjeno pridelavi kmetijskih rastlin, kategorije certificirano seme, certificirano seme druge množitve, certificirano seme tretje množitve in trgovsko seme.

(3) Pristojni inšpektor odvzame vzorce od določenega deleža partij semena, ki so dane na trg.

(4) Za odvzem vzorcev semena se uporabljajo metode iz petega odstavka 17. člena tega pravilnika.

(5) Delež vzorcev kategorije certificirano seme, certificirano seme prve množitve iz druge alineje drugega odstavka tega člena, certificirano seme druge množitve in certificirano seme tretje množitve v naknadni kontroli je od 5% do 25% vseh partij semena. Delež vzorcev semena je vsako leto prilagojen rezultatom naknadne kontrole semena oljnic in predivnic iz prejšnjega leta, kot je razvidno iz tabele:

<u>Delež vzorcev semena naknadne kontrole v prejšnjem letu, ki ne ustreza zahtevam iz tega pravilnika</u>	<u>Najmanjši delež preverjanj v naknadni kontroli semena v tekočem letu</u>
manj od 0,5%	5%
0,5% – 3,0%	10%
več kot 3,0%	25%

(6) Ne glede na prejšnji odstavek je naknadna kontrola obvezna za vse vzorce kategorije certificirano seme, certificirano seme prve množitve, certificirano seme druge množitve in certificirano seme tretje množitve, če je seme pridelano v Republiki Sloveniji, v sortno listo pa je sorta vpisana v drugi državi članici Evropske unije.

(7) V naknadni kontroli se preverjajo vsi vzorci žlahtniteljevega semena na tiste lastnosti, ki lahko potrdijo skladnost z rezultati preizkušanja razločljivosti, izenačenosti in nespremenljivosti sorte in morfološkim opisom sorte. Če so rezultati glede sortne pristnosti in sortne čistosti negativni, organ za potrjevanje ne potrdi semena, pridelanega iz žlahtniteljevega semena.

(8) Za opravljanje naknadne kontrole se uporabljajo metode za naknadno kontrolo semena, ki jih sprejme Uprava, kjer so tudi dosegljive.

V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

27. člen

(uradna potrditev in trženje semena sort, ki ne izpolnjujejo pogojev za vpis v sortno listo)

(1) Ne glede na določbe 7. člena tega pravilnika se lahko seme sort oljnic in predivnic prideluje in trži v Republiki Sloveniji do 1. maja 2009, če:

- izpolnjuje zahteve iz desetega odstavka 83. člena Zakona o semenskem materialu kmetijskih rastlin (Uradni list RS, št. 58/02, 45/04 – ZdZPKG in 86/04),

- organ za potrjevanje izvede postopek uradne potrditve semena sort oljnic in predivnic iz tega odstavka na podlagi prijave dobavitelja, ki se vloži v skladu z 8. členom tega pravilnika,
- organ za potrjevanje uradno potrdi seme sort oljnic in predivnic iz tega odstavka, če so izpolnjene zahteve iz tega pravilnika, razen zahteve glede sorte, in
- organ za potrjevanje izda uradne etikete ter potrdilo o uradni potrditvi.

(2) Uradne etikete iz prejšnjega odstavka morajo biti rjave barve in označene s serijskimi številkami. Najmanjša velikost uradne etikete je 110 mm x 67 mm. Na uradnih etiketah morajo biti navedeni naslednji podatki:

- Organ za potrjevanje, država članica,
- »Vrsta:« slovensko in latinsko ime,
- »Sorta:« ime sorte kot je navedeno v sortni listi,
- »Kategorija:«,
- »Številka partije:«,
- »Vzorčeno:« MM/LL (mesec in leto),
- »Masa pakiranja:« ali »Število semen:«,
- »Tretirano:« ime fitofarmaceutskega sredstva,
- »Trženje dovoljeno samo na območju Republike Slovenije«.

28. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o trženju semena oljnic in predivnic (Uradni list RS, št. 91/03 in 38/04).

29. člen

(uveljavitev pravilnika)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Pravilnik o spremembah Pravilnika o trženju semena oljnic in predivnic (Uradni list RS, št. 100/05) vsebuje naslednjo končno določbo:

2. člen

(uveljavitev pravilnika)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Pravilnik o spremembah Pravilnika o trženju semena oljnic in predivnic (Uradni list RS, št. 1/09) vsebuje naslednjo končno določbo:

3. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o trženju semena oljnic in predivnic (Uradni list RS, št. 38/2010) vsebuje naslednjo končno določbo:

7. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

ZAHTEVE ZA SEMENSKI POSEVEK OLJNIC IN PREDIVNIC

1. Izolacija

Semenski posevek mora izpolnjevati naslednje zahteve glede oddaljenosti od sosednjih virov cvetnega prahu, ki bi lahko povzročil neželjeno tujo oprашitev:

Tabela 1: Izolacijske razdalje za posevke nekaterih vrst oljnic in predivnic

Semenski posevek	Minimalna razdalja (m)
1	2
sareptska gorjušica, črna gorjušica, oljna repica, navadna konoplja razen enodomne konoplje, barvilni rumenik, navadna kumina, bombaževец razen hibridov <i>Gossypium hirsutum</i> in/ali <i>Gossypium barbadense</i> , bela gorjušica	
- za pridelavo osnovnega semena	400 m
- za pridelavo certificiranega semena	200 m
navadna ogrščica	
- za pridelavo osnovnega semena, razen hibridnih sort	200 m
- za pridelavo osnovnega semena hibridnih sort	500 m
- za pridelavo certificiranega semena, razen hibridnih sort	100 m
- za pridelavo certificiranega semena hibridnih sort	300 m
navadna konoplja, enodomna	
- za pridelavo osnovnega semena	5000 m
- za pridelavo certificiranega semena	1000 m
Sončnica	
- za pridelavo osnovnega semena hibridnih sort	1500 m
- za pridelavo osnovnega semena, razen hibridnih sort	750 m
- za pridelavo certificiranega semena	500 m
<i>Gossypium hirsutum</i> in/ali <i>Gossypium barbadense</i>	
- za pridelavo osnovnega semena starševskih linij <i>Gossypium hirsutum</i>	100 m
- za pridelavo osnovnega semena starševskih linij <i>Gossypium barbadense</i>	200 m
- za pridelavo certificiranega semena nehibridnih sort in znotrajvrstnih hibridov <i>Gossypium hirsutum</i> , pridobljenih brez citoplazmatske moške sterilnosti (CMS)	30 m
- za pridelavo certificiranega semena znotrajvrstnih hibridov <i>Gossypium hirsutum</i> , pridobljenih s (v nadaljevanju: CMS)	800 m
- za pridelavo certificiranega semena nehibridnih sort in znotrajvrstnih hibridov <i>Gossypium barbadense</i> , pridobljenih brez CMS	150 m
- za pridelavo certificiranega semena znotrajvrstnih hibridov <i>Gossypium barbadense</i> , pridobljenih s CMS	800 m
- za pridelavo certificiranega semena ustaljenih medvrstnih hibridov <i>Gossypium hirsutum</i> in <i>Gossypium barbadense</i>	200 m
- za pridelavo certificiranega semena medvrstnih hibridov <i>Gossypium hirsutum</i> in <i>Gossypium barbadense</i> ter hibridov, pridobljenih brez CMS	150 m
- za pridelavo certificiranega semena hibridov <i>Gossypium hirsutum</i> in <i>Gossypium barbadense</i> , pridobljenih s CMS	800 m

V tabeli navedene oddaljenosti se lahko zmanjšajo, če obstaja zaščita pred nezaželenim opraeševanjem (npr. posevek visokih rastlin ali pas gozda).

2. Sortna prístnost in čistost

Semenski posevki sareptske gorjušice, črne gorjušice, navadne konoplje, barvilnega rumenika, navadne kumine, bombaževca, hibridnih sort sončnice in navadne ogrščice morajo ustrezati naslednjim zahtevam.

2.1 Pri sareptski gorjušici, črni gorjušici, navadni konoplji, barvilnem rumeniku, navadni kumini in bombaževcu največje dovoljeno število rastlin, ki očitno ne pripadajo sorti, ne sme presegati:

- 1 rastline na 30 m² v posevku osnovnega semena in
- 1 rastline na 10 m² v posevku certificiranega semena.

2.2 Pri hibridnih sortah sončnic največji delež rastlin, ki očitno ne pripadajo samooplodni liniji ali starševski komponenti, ne sme presegati:

a) pri pridelavi osnovnega semena:

- samooplodne linije 0,2 %,
- dvolinijskega hibrida:
  1. moške starševske komponente, to so rastline, ki prašijo cvetni prah, ko ima 2 % ali več rastlin ženske starševske komponente cvetove, ki so sposobni oploditve 0,2 %,
  2. ženske starševske komponente 0,5 %;

b) pri pridelavi certificiranega semena:

- moške starševske komponente, to so rastline, ki prašijo cvetni prah, ko ima 2 % ali več rastlin ženske starševske komponente cvetove, ki so sposobni oploditve 0,5 %,
- ženske starševske komponente 1,0 %.

Pri pridelavi semena hibridnih sort sončnice morajo biti izpolnjene tudi naslednje zahteve in pogoji:

- (a) moške rastline prašijo dovolj cvetnega prahu, medtem ko ženske rastline cvetijo;
- (b) če imajo ženske rastline brazde pestiča, ki so sposobne oploditve, delež ženskih rastlin, ki so prašile ali prašijo cvetni prah, ne sme presegati 0,5 %;
- (c) za pridelavo osnovnega semena skupni delež ženskih rastlin, ki očitno ne pripadajo komponenti in ki so prašile ali prašijo cvetni prah, ne sme presegati 0,5 %;
- (d) moško sterilna starševska komponenta se uporabi za pridelavo certificiranega semena tako, da se uporabi moška starševska komponenta, ki vsebuje posebno linijo ali linije za obnovitev moške fertilitnosti, tako da bo vsaj ena tretjina rastlin, zraslih iz tako nastalega križanja, imela cvetni prah, ki se zdi v vsakem pogledu normalen;
- (e) če ni mogoče izpolniti pogoja iz prejšnje točke, se seme, pridelano iz moško sterilne starševske komponente, pomeša s semenom, pridelanim z uporabo popolnoma moško fertitilne starševske komponente, če sta bili za pridelavo certificiranega semena hibridnih sort sončnice uporabljeni moško sterilna ženska starševska komponenta in moška starševska komponenta, ki ne obnavlja moške fertilitnosti. Razmerje semena moško sterilne in moško fertitilne komponente ne sme presegati razmerja dva proti ena.

2.3 Pri hibridih navadne ogrščice (*Brassica napus*), pridelanih z uporabo moške sterilnosti največji delež rastlin, ki očitno ne pripadajo samooplodni liniji ali starševski komponenti, ne sme presegati:

a) pri pridelavi osnovnega semena:

- samooplodne linije 0,1 %,
- dvolinijskega hibrida:
  - 1. moška starševska komponenta 0,1 %,
  - 2. ženska starševska komponenta 0,2 %;

b) pri pridelavi certificiranega semena:

- 1. moška starševska komponenta 0,3 %,
- 2. ženska starševska komponenta 1,0 %.

Moška sterilnost mora biti za pridelavo osnovnega semena vsaj 99 % in za pridelavo certificiranega semena vsaj 98 %. Stopnja moške sterilnosti se oceni tako, da se pri cvetovih pregleda odsotnost fertilnih prašnikov.

2.4 Hibridi *Gossypium hirsutum* in *Gossypium barbadense*:

- a) pri posevkih za pridelavo osnovnega semena starševskih linij *Gossypium hirsutum* in *Gossypium barbadense* mora biti sortna čistost ženske in moške starševske linije vsaj 99,8 %, ko ima 5 % ali več ženskih rastlin cvetove, ki so sposobni oploditve s cvetnim prahom. Stopnja moške sterilnosti ženske starševske linije, ki semeni, se oceni tako, da se pri cvetovih pregleda prisotnost sterilnih prašnikov, ki ne sme biti manjša od 99,9 %;
- b) pri posevkih za pridelavo certificiranega semena hibridnih sort *Gossypium hirsutum* in *Gossypium barbadense* mora biti sortna čistost ženske starševske linije, ki semeni, in opraševalske starševske linije vsaj 99,5 %, ko ima 5 % ali več ženskih rastlin cvetove, ki so sposobni oploditve s cvetnim prahom. Stopnja moške sterilnosti ženske starševske linije, ki semeni, se oceni tako, da se pri cvetovih pregleda prisotnost sterilnih prašnikov, ki ne sme biti manjša od 99,7 %.

ZAHTEVE ZA KAKOVOST SEMENA

1. Seme mora izpolnjevati naslednje zahteve glede sortne čistosti, kalivosti, tehnične čistote in prisotnosti semena drugih vrst rastlin, vključno s predenico (*Orobanche* spp.).

Tabela 1.1: Zahteve za kakovost semena oljnic in predivnic

Vrsta	Kategorija	Sortna /vrstna čistost najmanj ¹ (števil. %)	Kalivost najmanj (% od čistega semena)	Tehnična čistota		Največje dovoljeno število semen drugih vrst rastlin v vzorcu določenem v stolpcu 4 v prilogi 3 (skupaj na stolpec)						Zdravstveno stanje in seme <i>Orobanche</i>
				Najmanjši delež čistega semena (utežni %)	Skupaj druge vrste rastlin (utežni %)	Skupaj druge vrste rastlin ²	<i>Avena fatua</i> , <i>A. sterilis</i> , <i>Cuscuta</i> spp. ³	<i>Raphanus raphanistrum</i>	<i>Rumex</i> spp razen <i>R. acetosella</i>	<i>Alopecurus myosuroides</i>	<i>Lolium remotum</i>	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Arachis hypogea</i> zem. orešek	O	99,7	70	99	N	5	0	N	N	N	N	
	C1, C2	99,5	70	99	N	5	0	N	N	N	N	
<i>Brassica juncea</i> sareptska gorjušica	O	P	85	98	0,3	N	0	10	2	N	N	
	C	P	85	98	0,3	N	0	10	5	N	N	
<i>Brassica napus</i> navadna ogrščica												
navadna oljna ogrščica	O	99,9 ⁹	85	98	0,3	N	0	10	2	N	N	10
	C	99,7 ⁹	85	98	0,3	N	0 ⁴	10	5	N	N	
navadna krmna ogrščica	O	99,7 ⁹	85	98	0,3	N	0 ⁴	10	2	N	N	10
	C	99 ⁹	85	98	0,3	N	0 ⁴	10	5	N	N	
<i>Brassica nigra</i> črna gorjušica	O	P	85	98	0,3	N	0 ⁴	10	2	N	N	
	C, T	P	85	98	0,3	N	0 ⁴	10	5	N	N	
<i>Brassica rapa</i> oljna repica												
oljna repica za seme	O	99,9	85	98	0,3	N	0 ⁴	10	2	N	N	10
	C	99,7	85	98	0,3	N	0 ⁴	10	5	N	N	
krmna oljna repica	O	99,7	85	98	0,3	N	0 ⁴	10	2	N	N	10
	C	99	85	98	0,3	N	0 ⁴	10	5	N	N	

<i>Cannabis sativa</i> nav. konoplja	O	P	75	98	N	30 ⁵	0	N	N	N	N	6, 10
	C1, C2	P	75	98	N	30 ⁵	0	N	N	N	N	
<i>Carthamus tinctorius</i> barv. rumenik	O	P	75	98	N	5	0 ⁴	10	2	N	N	6
	C	P	75	98	N	5	0 ⁴	N	N	N	N	
<i>Carum carvi</i> navadna kumina	O, C	P	70	97	N	25 ⁵	0 ⁴	10	N	3	N	
<i>Glycine max</i> navadna soja	O	99,5	80	98	N	5	0	N	N	N	N	10
	C1, C2	99,0	80	98	N	5	0	N	N	N	N	
<i>Gossypium spp.</i> bombaževcevec	O, C1, C2	P	80	98	N	15	0	N	N	N	N	10
<i>Helianthus annuus</i> sončnica	O	99,7 ⁷	85	98	N	5	0	N	N	N	N	10
	C	99,0 ⁷	85	98	N	5	0	N	N	N	N	
<i>Linum usitatissimum</i> navadni lan	O	99,7	92 ⁸	99	N	15	0 ⁴	N	N	4	2	10
	C1	98,0	92 ⁸	99	N	15	0 ⁴	N	N	4	2	
	C2, C3	97,5	92 ⁸	99	N	15	0 ⁴	N	N	4	2	
<i>Papaver somniferum</i> vrtni mak	O	99,0	80	98	N	25 ⁵	0 ⁴	N	N	N	N	
	C	98,0	80	98	N	25 ⁵	0 ⁴	N	N	N	N	
<i>Sinapis alba</i> bela gorjušica	O	99,7	85	98	0,3	N	0 ⁴	10	2	N	N	10
	C	99,0	85	98	0,3	N	0 ⁴	10	5	N	N	

Opombe:

- (1) sortno čistost se preveri predvsem pri poljskih pregledih semenskega posevka v skladu s pogoji iz priloge 1;
- (2) največja dovoljena vsebnost semena, navedena v stolpcu 7, vključuje semena iz stolpcev 8 do 12;
- (3) ugotavljanje semen predenice (*Cuscuta* spp.) po številu ni potrebno, razen če obstaja dvom glede izpolnjevanja zahtev iz stolpca 9;
- (4) prisotnost 1 semena predenice (*Cuscuta* spp.) v vzorcu predpisane mase se ne šteje kot nečistota, če je drugi vzorec enake velikosti brez semena predenice (*Cuscuta* spp.);
- (5) ugotavljanje skupnega deleža semena drugih vrst rastlin po številu ni potrebno, razen če obstaja dvom glede izpolnjevanja zahtev iz stolpca 8;
- (6) seme ne sme vsebovati semena pojalnika (*Orobanche* spp.), vendar se prisotnost 1 semena pojalnika (*Orobanche* spp.) v 100 g vzorcu semena ne šteje kot nečistota, če drugi 200 g vzorec semena ne vsebuje nobenega semena pojalnika (*Orobanche* spp.);
- (7) ne velja za hibridne sorte;
- (8) pri sortah lanu za seme je najmanjša kalivost 85 % čistega semena;
- (9) pri hibridnih sortah navadne ogrščice je sortna čistost semena kategorije certificirano seme 90,0 %;
- (10) zahteve za zdravstveno stanje so navedene v 2. točki te priloge.

Oznake za kategorije semena:

- (O) osnovno seme;
- (C) certificirano seme;
- (C1) certificirano seme prve množitve;
- (C2) certificirano seme druge množitve;
- (C3) certificirano seme tretje množitve;
- (T) trgovsko seme;

(N) ni predpisane zahteve oziroma mejne vrednosti;

(P) za sortno čistost veljajo zahteve za sortno čistost semenskega posevka na polju.

1.2 Seme hibridnih sort navadne ogrščice, pridelano z uporabo moške sterilnosti, mora izpolnjevati naslednje zahteve:

- (a) seme mora biti zadosti sortno pristno in sortno čisto, kar se tiče sortnih lastnosti komponent, vključno z obnovo moške sterilnosti oziroma fertilitnosti;
- (b) najmanjša sortna čistost semena je:
  - osnovno seme, ženska starševska komponenta 99,0%,
  - osnovno seme, moška starševska komponenta 99,9%,
  - certificirano seme 90,0%;
- (c) seme se potrdi kot certificirano seme, če se v uradni naknadni kontroli osnovnega semena, ki poteka sočasno s pridelavo certificiranega semena ugotovi, da osnovno seme izpolnjuje predpisane zahteve glede sortne pristnosti in sortne čistosti. Vzorci osnovnega semena za uradno naknadno kontrolo morajo biti odvzeti na predpisan način.

Pri osnovnem semenu hibridov se sortno čistost lahko ugotovi z ustreznimi biokemijskimi metodami;

- (d) predpisane zahteve glede najmanjše sortne čistosti certificiranega semena iz točke (b) se preverja v naknadni kontroli v predpisanem deležu uradno odvzetih vzorcev, pri čemer se lahko uporablja biokemijske metode.

2. Zahteve glede zdravstvenega stanja semena oljnic in predivnic:

Tabela 2.1

Vrsta	Škodljivi organizmi			
	Največji dovoljeni številski odstotek semena, okuženega s škodljivimi organizmi (skupaj na stolpec)			<i>Sclerotinia sclerotiorum</i> (največje dovoljeno število sklerocijev ali delčkov sklerocijev v vzorcu, navedenem v stolpcu 4 priloge 3)
	<i>Botrytis</i> spp.	<i>Alternaria</i> spp., <i>Ascochyta linicola</i> , <i>Colletotrichum lini</i> , <i>Fusarium</i> spp.	<i>Platyedria gossypiella</i>	
1	2	3	4	5
<i>Brassica napus</i> navadna ogrščica	N	N	N	10 ²
<i>Brassica rapa</i> L. var. <i>silvestris</i> oljna repica	N	N	N	5 ²
<i>Cannabis sativa</i> navadna konoplja	5	N	N	N
<i>Gossypium</i> spp. bombaževce	N	N	1	N
<i>Helianthus annuus</i> sončnica	5	N	N	10 ²
<i>Linum usitatissimum</i> navadni lan	5	5 ¹	N	N
<i>Sinapis alba</i> bela gorjušica	N	N	N	5 ²

Opombe:

- (1) pri lanu za seme največji delež semena, okuženega z *Ascochyta linicola* (syn. *Phoma linicola*) ne sme presegati 1 %;
  - (2) ugotavljanje sklerocijev ali delčkov sklerocijev rženih rožičkov (*Sclerotinia sclerotiorum*) po številu ni potrebno, razen če obstaja dvom glede izpolnjevanja pogojev iz stolpca 5;
- (N) ni predpisane zahteve oziroma mejne vrednosti.

Pri semenu za ekološko pridelavo kmetijskih rastlin je predpisana vrednost hkrati mejna vrednost in trženje semena za ekološko pridelavo pri preseganju te vrednosti ni dovoljeno, ker ga je treba tretirati s fitofarmaceutskim sredstvom.

Posebni standardi ali drugi pogoji, ki veljajo za zdravstveno stanje navadne soje:

- (a) največje število podvzorcev v vzorcu, velikem najmanj 5000 semen na partijo, razdeljenim na 5 podvzorcev, za katere je bilo ugotovljeno, da so okuženi s *Pseudomonas syringae* pv. *glycinea*, ne sme presegati 4. Če so v vseh petih podvzorcih odkrite sumljive kolonije, se lahko za potrditev navedenih standardov ali pogojev uporabijo biokemični testi sumljivih kolonij, izoliranih na posebnem mediju za vsak podvzorec;
- (b) največje število okuženih semen z *Diaporthe phaseolorum* ne sme presegati 15 %;
- (c) utežni odstotek anorganske primesi, kot je opredeljen v skladu z uveljavljenimi mednarodnimi testnimi metodami, ne sme presegati 0,3 %;
- (d) v semenskem posevku mora biti prisotnost organizmov *Phialophora gregata* in *Phyalophthora megasperma* f. sp. *glycinea* na najnižji možni ravni.

PARTIJE SEMENA

Največja velikost partije semena in najmanjši vzorec semena za analizo kakovosti:

Tabela 1: Velikost partij semena in vzorcev za analizo kakovosti semena

Vrsta	Največja velikost partije semena (kg)	Najmanjša velikost vzorca iz posamezne partije (g)	Velikost vzorca za določanje števila primesi v stolpcih od 7 do 12 tabele 1.1 in v stolpcu 5 tabele 2.1 iz priloge 2 (g)
1	2	3	4
<i>Arachis hypogaea</i> zemeljski orešek	30.000	1.000	1.000
<i>Brassica juncea</i> sareptska gorjušica	10.000	100	40
<i>Brassica napus</i> navadna ogrščica	10.000	200	100
<i>Brassica nigra</i> črna gorjušica	10.000	100	40
<i>Brassica rapa</i> L. var. <i>silvestris</i> oljna repica	10.000	200	70
<i>Cannabis sativa</i> navadna konoplja	10.000	800	600
<i>Carthamus tinctorius</i> barvilni rumenik	25.000	1.000	900
<i>Carum carvi</i> navadna kumina	10.000	300	80
<i>Glycine max</i> navadna soja	30.000	1.500	1.000
<i>Gossypium</i> spp. bombaževac	25.000	1.500	1.000
<i>Helianthus annuus</i> sončnica	25.000	1.500	1.000
<i>Linum usitatissimum</i> navadni lan	10.000	300	150
<i>Papaver somniferum</i> vrtni mak	10.000	50	10
<i>Sinapis alba</i> bela gorjušica	10.000	450	200

Največja velikost partije semena ne sme biti presežena za več kot 5 %.

Priloga 4

ETIKETE IN POTRDILO O URADNI POTRDI TVI SEMENA

1. Etikete za predosnovno seme vsebujejo naslednje podatke:

- Organ za potrjevanje, država članica,
- »Vrsta:« slovensko in latinsko ime,
- »Sorta:« ime sorte kot je navedeno v sortni listi,
- »Kategorija:« predosnovno seme z navedbo števila množitev do kategorije certificirano seme oziroma kategorije certificirano seme prve množitve,
- »Država pridelave:«,
- »Številka partije:«,
- »Vzorčeno:« MM/LL (mesec in leto),
- »Masa pakiranja:« ali »Število semen:«,
- »Pravila in standardi ES«.

2. Etikete za osnovno in certificirano seme vsebujejo naslednje podatke:

- Organ za potrjevanje, država članica,
- »Vrsta:« slovensko in latinsko ime,
- »Sorta:« ime sorte kot je navedeno v sortni listi,
- »Kategorija:«,
- »Država pridelave:«,
- »Številka partije:«,
- »Vzorčeno:« MM/LL (mesec in leto),
- »Masa pakiranja:« ali »Število semen:«,
- »Tretirano:« ime fitofarmacevtskega sredstva,
- »Pravila in standardi ES«.

Pri hibridnih sortah ali samooplodnih linijah se pri imenu sorte navede:

- pri osnovnem semenu: ime starševske komponente z navedbo končne sorte in s pripisom »komponenta«,
- pri certificiranem semenu: ime sorte s pripisom »hibrid«.

Kadar je bila ponovno analizirana najmanj kalivost semena, se navede »Ponovno vzorčeno (mesec in leto)« in navede se organ, ki je opravil ponovno analizo kakovosti. Podatki o ponovni analizi kakovosti semena so lahko navedeni na uradni nalepki, ki je dodana na uradno etiketo.

Pri sestavljeni sorti se namesto imena sorte navede ime sestavljene sorte ter utežni odstotki posameznih komponent po sortah. Utežnega odstotka ni potrebno navajati na etiketi, če dobavitelj o sestavi sestavljene sorte v utežnih odstotkih obvesti kupce ali Upravo.

Če je navedena masa semena in se uporabijo granulirana fitofarmacevtska sredstva, snovi za oblaganje ali drugi trdni dodatki, se navede vrsta dodatka in tudi približno razmerje med maso čistih semen in skupno maso.

3. Etikete za trgovsko seme vsebujejo naslednje podatke:

- Organ za potrjevanje, država članica,
- »Vrsta:« slovensko in latinsko ime,
- »Trgovsko seme«,
- »Regija pridelave:«,
- »Številka partije:«,
- »Vzorčeno:« MM/LL (mesec in leto),
- »Masa pakiranja:« ali »Število semen:«,
- »Tretirano:« ime fitofarmacevtskega sredstva,
- »Pravila in standardi ES«.

Kadar je bila ponovno analizirana najmanj kalivost semena, se navede »Ponovno vzorčeno (mesec in leto)« in navede se organ, ki je opravil ponovno analizo kakovosti. Podatki o ponovni analizi kakovosti semena so lahko navedeni na uradni nalepki, ki je dodana na uradno etiketo.

4. Etikete in potrdilo o uradni potrditvi ne dokončno potrjenega semena, požetega v drugi državi:

4.1 Etikete za ne dokončno uradno potrjeno seme vsebujejo naslednje podatke:

- Organ za potrjevanje, država članica,
- Vrsta: slovensko in latinsko ime,
- Sorta: ime sorte kot je navedeno v sortni listi,
- Kategorija,
- Številka parcele ali partije,
- Masa pakiranja ali število semen,
- »Ne dokončno potrjeno seme«.

Pri hibridnih sortah ali samooplodnih linijah se pri imenu sorte navede:

- pri osnovnem semenu: ime starševske komponente s pripisom »komponenta«,
- pri certificiranem semenu: ime sorte s pripisom »hibrid«.

4.2 Potrdilo o uradni potrditvi ne dokončno potrjenega semena vsebuje najmanj naslednje podatke:

- Organ ki je izdal potrdilo - organ za potrjevanje,
- Vrsta: slovensko in latinsko ime,
- Sorta: ime sorte,
- Kategorija,
- Številka partije uporabljenega semena za zasnovo semenskega posevka in ime države ali držav, ki so potrdile seme,
- Številka parcele ali številka partije,
- Površina semenskega posevka, na katerega se nanaša potrdilo,
- Količina požetega semena in število pakiranj,
- Število generacij, ki so sledile osnovnem semenu, kadar gre za certificirano seme,
- Izjavo, da semenski posevek, iz katerega izhaja navedeno seme, izpolnjuje vse predpisane zahteve za uradno potrditev semenskega posevka, in kadar je to mogoče navedbo rezultatov predhodnih analiz semena.

5. Etikete za majhna pakiranja semena vsebujejo naslednje podatke:

- »Majhno pakiranje, trženje dovoljeno samo na območju Republike Slovenije«,
- Ime in naslov dobavitelja ali njegova identifikacijska številka,
- Organ za potrjevanje, država članica,
- Vrsta: slovensko in latinsko ime,
- Sorta: ime sorte kot je navedeno v sortni listi,
- Kategorija,
- Številka partije,
- Zaprto (tržno leto),
- Masa pakiranja ali število semen,
- Tretirano: ime fitofarmacevtskega sredstva.